

PRZEWARA (9) sb f

e *prawdopodobnie jasne (tak w prze-); oba a jasne.*

sg N przewara (2). ◊ A przewarę (2). ◊ I przewarą (1). ◊ pl N przewary (2). ◊ [G przewar.] ◊ A przewary (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. *To, co przywarło do garnka podczas gotowania; przen (8) :*

a) Przywara, wada (7) : *RejRozpr F2v; POydzysz potym do łóżnicy/ ábyś płokał ciáło/ Pátrz by ná dufzy więcey/ brudu nie przywrzáło. Bowiemi to ná wirzchu/ przydzye śpłokác śnádnie/ Gorłze tam to przewáry/ co tám dyłzã ná dne. RejZwierz 142; A náłáđłzy w łobie [człowiek poczciwy] iáká przewáre/ áby káždemu nágrodził á opráwił/ á wśpokoił sumnienie łwoie RejZwierc 56v; Włzeteczny fláchćić śplufkány przewárá/ V kráwcá tráći łukno łpołu z miárã. RejZwierc 220.*

przewara do czego [= właściwa czemu] (1): *Abowiem tá [chciwość, zachłanność] gdzie iuż iełt nie ma w łobie miáry/ Owłzem záwżdy to do niey łã łzpetne przewáry. Iż im więcey przybiera tym záwżdy mniefy miewa HistLan E4.*

przewara w kim (1): *Bo to dawna przewara w człowieczym narodzie Iż káždy w łzczęłci buien a krotek w przygodzie RejJóz K6v.*

[przewara czyja [= czego (= skąd pochodząca)]: *jeszcze i w tobie to obaczam, moj miły bráćie, żeł jeszcze onych przewar łwiátá niczemnego pełen, ktoreć tak zámuliły łłszczenie twoje, że nie mozesz práwiefy usłszzeć áni zrozumieć łłowom Páná twojego LubWiryd 43.]*

Wyrażenie: *»zła przewara« (1):* *A włpomniáwłzy ná to/ iż on dniá dziłiefyłzgo dla nas dla grzełznych dáł obrzezáć łwięte ciáło łwoie/ czyniác dołyc zakonowi/ áby gi zã nas wypełnił: A obrzeźmy tákiefy złe myłli á złe przewáry około łercá łwoiego RejPos 34.*

b) Grzech pierworodny (1) :

Zwrot: *»zetrzeć [z kogo] przewarę« (1):* *A jż przez łwã łtála wiareę Starł łniego [Chrystus z Kupca] onę przewarę Ktora od łwego pana miał Czo jã był na niewierne wliáł RejKup ee2.*

2. **Warzenie piwa; przen (1) :** *By bez wiáry/ Dyabeł łzáry/ Do łwey fáry/ Zã łwe dáry/ W łwe browáry Ná przewáry/ Nie wziáł cie ná łwięťá. RejZwierc 118.*

Cf PRZYWARA